

DIETETYKA –
WYBRANE ASPEKTY
PRAKTYCZNE

Akademia Nauk Stosowanych w Koninie

DIETETYKA –
WYBRANE ASPEKTY
PRAKTYCZNE

redakcja
Ewa Janeczek
Agnieszka Andrearczyk-Woźniakowska

Poznań – Konin 2022

Recenzja wydawnicza
dr hab. inż. Barbara Czerniejewska-Surma, prof. ZUT

Redakcja i korekta:
Sebastian Surendra

Projekt okładki:
Agnieszka Jankowska

Łamanie, skład, druk:
Wydawnictwo Rys

© Copyright by Autorzy
© Copyright by Wydawnictwo Rys
© Copyright by Akademia Nauk Stosowanych w Koninie

ISBN 978-83-67287-19-7
ISBN 978-83-65038-46-3

Wydawnictwo Rys
Dąbrówka, ul. Kolejowa 41
62-070 Dopiewo
tel. 600 44 55 80
e-mail: tomasz.paluszynski@wydawnictworys.com
www.wydawnictworys.com

Wydawnictwo
Akademii Nauk Stosowanych w Koninie
ul. Przyjaźni 1
62-510 Konin
tel. 63 249 72 09
e-mail: wydawnictwo@konin.edu.pl

Spis treści

Ewa Grabarczyk-Szewczyk

Rozdział 1. Wprowadzenie do dietetyki. Żywienie człowieka.....	9
1.1. Zagadnienia teoretyczne.....	9
1.1.1. Białka.....	9
1.2. Tłuszcze.....	11
1.2.1. Węglowodany.....	13
1.1.4. Podstawowa i całkowita przemiana materii.....	15
1.1.5. Zasady planowania jadłospisów.....	16
1.2.2. Zadania praktyczne.....	17
1.2.1. Określanie wartości odżywczej posiłków – zadania.....	17
1.2.2. Podstawowa i całkowita przemiana materii – zadania.....	18
1.2.3. Zasady planowania jadłospisów – zadania.....	18
1.2.3. Rozwiązania zadań.....	19
Bibliografia.....	21

Angelika Kargulewicz

Rozdział 2. Żywienie kliniczne.....	23
2.1. Zagadnienia teoretyczne.....	23
2.1.1. Leczenie dietetyczne niedożywieniowego pacjenta onkologicznego.....	23
2.1.1.1. Niedożywienie i kacheksja nowotworowa.....	24
2.1.1.2. Zalecenia żywieniowe dla pacjenta niedożywionego.....	24
2.1.2. Postępowanie żywieniowe w refluksie żołądkowo-przełykowym i infekcji <i>H. Pylori</i>	28
2.1.3. Postępowanie żywieniowe we wrzodziejącym zapaleniu jelita grubego (<i>colitis ulcerosa</i>).....	30
1.3.1. Dieta w okresie zaostrzenia.....	30
1.3.2. Dieta w okresie remisji.....	30
Bibliografia.....	35

Ewa Grabarczyk-Szewczyk

Rozdział 3. Projektowanie diet.....	37
3.1. Zagadnienia teoretyczne.....	37
3.1.1. Schemat postępowania dietetycznego z pacjentem.....	37
3.2. Zadanie praktyczne.....	38
3.2.1. Rozwiązanie zadania.....	41
Bibliografia.....	45

Agnieszka Saran-Jagodzińska

Rozdział 4. Farmakologia i farmakoterapia żywienia z oceną interakcji leków z żywnością.....	47
4.1. Zagadnienia teoretyczne.....	47
4.1.1. Losy leku w ustroju.....	47
4.1.2. Wpływ żywności na działanie leków.....	50

4.2. Zadania.....	61
4.3. Rozwiązania zadań.....	64
Bibliografia	65

Orina Surma

Rozdział 5. Analiza i ocena jakości żywności	67
5.1. Zagadnienia teoretyczne.....	67
5.1.1. Metody badania żywności.....	67
5.1.2. Warunki przeprowadzenia ocen sensorycznych	70
5.1.3. Materiał i metody stosowane w badaniach żywności	72
5.1.4. Oznaczanie składników żywności i ich jakości.....	73
5.2. Zadania.....	81
5.2.1. Metoda profilowania sensorycznego.....	81
5.2.2. Zastosowanie metod kolejności (szeregowania).....	81
5.2.3. Metody konsumenckie	82
5.2.4. Metody ankietowe.....	83
5.2.5. Oznaczanie kwasowości	83
5.2.6. Oznaczanie zawartości soli	84
5.2.7. Oznaczanie zawartości wody.....	84
5.2.8. Oznaczanie zawartości białka metodą biuretową	85
5.2.9. Oznaczanie zawartości tłuszczu.....	85
5.2.10. Ocena jakości lipidów	86
5.3. Zagadnienia do przygotowania	88
Bibliografia	89

Agnieszka Saran-Jagodzińska

Rozdział 6. Diagnostyka laboratoryjna.....	91
6.1 Zagadnienia teoretyczne.....	91
6.1.1. Podstawowy materiał do badań diagnostycznych – charakterystyka, zasady pobrania.....	91
6.1.2. Morfologia krwi obwodowej i podstawy badań hematologicznych	94
6.1.3. Badanie okresowe moczu	107
6.2. Zadania.....	110
6.3. Rozwiązanie zadań.....	111
Bibliografia	112

Orina Surma

Rozdział 7. Towaroznawstwo żywności	113
7.1. Zagadnienia teoretyczne.....	113
7.1.1. Klasyfikacja towarów.....	113
7.1.2. Charakterystyka, podział, jakość i ocena żywności pochodzenia zwierzęcego.....	115
7.1.3. Charakterystyka, podział, jakość i ocena żywności pochodzenia roślinnego	120
7.1.4. Charakterystyka, podział, jakość i ocena ryb i owoców morza	127
7.2. Zadania.....	130
7.2.1. Ocena towaroznawcza żywności pochodzenia zwierzęcego	130

7.2.2. Ocena towaroznawcza żywności pochodzenia roślinnego – zadania	133
7.2.3. Ocena towaroznawcza ryb i owoców morza	139
7.3. Zagadnienia do przygotowania	141
Bibliografia	142

Agnieszka Andrearczyk-Woźniakowska

Rozdział 8. Parazytologia	145
8.1. Zagadnienia teoretyczne.....	145
8.1.1. Pasożyty – definicje i kryteria podziałów	145
8.1.2. Choroby wywoływane przez pierwotniaki (protisty zwierzęce) pasożytujące w układzie pokarmowym	150
8.1.3. Choroby wywoływane przez płazińce pasożytujące w układzie pokarmowym	154
8.1.4. Choroby wywoływane przez obleńce pasożytujące w układzie pokarmowym	157
8.2. Studium przypadku	161
8.3. Zadania do rozwiązania i pytania sprawdzające	162
8.4. Rozwiązania zadań.....	163
Bibliografia	166

Agnieszka Saran-Jagodzińska

Rozdział 9. English language in dietetics	169
9.1. Theoretical basis.....	169
9.2. Fats	172
9.3. Carbohydrates	174
9.4. Tasks related to practical classes.....	186
References.....	189

Agnieszka Saran-Jagodzińska

Rozdział 10. Projekt dyplomowy.....	191
Przykładowa bibliografia, z której mogą korzystać studenci dietetyki przy pisaniu pracy dyplomowej	194